

Informácia z prvého aktualizáčného seminára Trénerov SJF.

V dňoch 23.2 a 2.3. sa v Košiciach uskutočnilo preškolenie trénerov jazdectva v súlade s bodom 3 smernice o vzdelávaní trénerov.

Osvedčenie o absolvovaní vzdelávania má neobmedzenú platnosť. Na zápis odbornej činnosti Tréner do evidencie SJF (rozumej licenciu trénera) je potrebné absolvovať pravidelné preškolenia. Preškolenie trénerov zabezpečí SJF prostredníctvom vzdelávacej komisie alebo touto činnosťou poverí inú organizáciu. Preškolenie sa bude týkať len špecializovanej časti vzdelávania a má za účel reflektovať na vývoj v jazdeckom športe, bude mať formu seminára s rozsahom maximálne 8 hod. Náklady na organizáciu preškolenia, lektorov, priestory a pod. hradí SJF.

Obsahom preškolení – aktualizáčných seminárov, boli hlavne dve témy.

- a. Zákon o športe, fungovanie trénerov, vyhláška 110/2015 Min. školstva, Licencie SJF, Medzinárodný trénerský pas
- b. Obsahová a praktická časť SZVJ pre disciplíny skoky, drezúra, všestrannosť, vytrvalosť

Zákon o športe

ZÁKON č. 440/2015 – zákon o športe, novela č. 335/2017 Z.z., novela č. 354/2016 Z.z.

Čo priniesol :

- Štandardizáciu vzdelávania vo všetkých športoch
- 5 stupňov , tréner 1. Kvalifikačného stupňa až 5. Kval. stupňa
- Vzdelávanie zabezpečuje : Národný športový zväz + fakulta športu do 3. Stupňa
- Vysoká škola – f. športu 4. a 5. Stupeň
- Ukončenie systému akreditovaných zariadení / ostávajú do doby platnosti akreditácie čo bolo na 5 rokov/
- Definícia **trénera** a inštruktora ako **športového odborníka** – zo zákona
- Možnosť športového zväzu definovať si aj ďalších šport. odborníkov /rozhodca, stavitel', delegát, atď. /
- Vyhláška Min. školstva 110/2015 definuje podmienky a oprávnenia jednotlivých kvalifikačných stupňov

Tréner a živnosť

Podľa § 3 ods. 1 písm. e) živnostenského zákona **živnosťou nie je:**

"e) činnosť športovca a športového odborníka podľa osobitného predpisu,11b)."

Týmto osobitným predpisom je zákon o športe, konkrétne ustanovenia § 4 a 6.

Podľa § 6 ods. 2 zákona o športe:

"Oprávnenie vykonávať činnosť športového odborníka podľa odseku 1 písm. a) až e) vzniká dňom zápisu športového odborníka do registra fyzických osôb v športe."

Takže v zdrojovej evidencii SJF a následne aj v IS športu majú byť vedení všetci športoví odborníci, ktorým dňom zápisu športového odborníka do registra fyzických osôb v športe (do IS športu) vzniká oprávnenie vykonávať činnosť športového odborníka podľa § 6 ods. 1 písm. a) až e) ZoŠ. Do času kým IS športu nebol pripravený na základe prechodného ustanovenia § 99 ods. 2 druhá veta a § 104 ods. 3 ZoŠ postačovalo zverejnenie na webovom sídle zväzu alebo príslušnej športovej organizácie.

Podľa § 6 ods. 3 zákona o športe:

"Športový odborník vykonáva činnosť športového odborníka ako samostatne zárobkovo činná osoba, ak

- a. **nie sú naplnené znaky závislej práce alebo / teda nie je zamestnanec /**
- b. **sa so športovou organizáciou nedohodne inak."**

Z uvedeného vyplýva, že od 1. 1. 2016 **príjem športového odborníka už nie je príjmom zo živnosti** (príjem zo živnosti je vyjadrený v § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov), **ale podľa § 6 ods. 2 písm. e) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov ide o príjem z inej samostatnej zárobkovej činnosti, čo korešponduje s § 6 ods. 3 zákona o športe.**

Novela č. 354/2016 Z. z., ktorou sa novelizoval zákon o športe, rieši postavenie športových odborníkov ako podnikateľov.

Z pohľadu činnosti športového odborníka ako podnikateľa, je potrebné rozlišovať 2 fázy.

Prvou fázou je **získanie oprávnenia na výkon činnosti športového odborníka**, ktorá pozostáva zo získania príslušnej **odbornej spôsobilosti + zápisu do registra fyzických osôb v športe**. Okamihom zápisu vzniká oprávnenie na to, aby osoba mohla vykonávať činnosť športového odborníka (§ 6 ods. 2 ZoŠ).

Zápis do registra vykonáva športová organizácia (SJF), ku ktorej má športový odborník príslušnosť, alebo ministerstvo školstva, ak športový odborník nemá príslušnosť k žiadnej športovej organizácii.

Podľa § 6 ods. 3 športový odborník môže vykonávať svoju činnosť piatimi spôsobmi.

"(3) Športový odborník podľa odseku 1 písm. a) až d) vykonáva činnosť športového odborníka

- a. *ako podnikanie,*
- b. *na základe zmluvy o výkone činnosti športového odborníka,*
- c. *na základe pracovnoprávneho vzťahu alebo obdobného pracovného vzťahu,*
- d. *ako dobrovoľník alebo*
- e. *bez zmluvy."*

Ak sa športový odborník rozhodne vykonávať svoju činnosť ako podnikateľ, nasleduje druhá fáza, ktorou je zápis oprávnenia na podnikanie do registra fyzických osôb v športe.

To znamená, že príslušná osoba už skôr musí byť ako športový odborník zapísaná v Informačnom systéme športu.

Následne má športový odborník dve možnosti. Buď požiada o zápis oprávnenia na podnikanie jednotné kontaktné miesto (JKM), alebo ministerstvo školstva. Ak požiada o zápis JKM, k žiadosti priloží potvrdenie o zápise do Informačného systému športu, ktoré sa mu vydá pri zápise do registra fyzických osôb v športe v súlade s § 80 ods. 11 ZoŠ.

Pre športového odborníka je vhodnejšie, ak požiada o zápis oprávnenia na podnikanie prostredníctvom JKM, ktoré mu na rozdiel od ministerstva školstva poskytne aj ďalšie praktické služby a rady úzko súvisiace so začatím podnikania (registrácia a oznámenie daňovníka, zdravotné poistenie, sociálne poistenie ...).

Osvedčenia vs. Licencie

V prvom rade je potrebné uviesť, že osvedčenie o odbornej spôsobilosti športového odborníka nie je totožný doklad ako licencia. Ide o dva rozdielne doklady v rôznom režime.

Podmienky pre získanie licencie športového odborníka a dobu jej platnosti riešia predpisy príslušného národného športového zväzu a v prípade uplynutia doby platnosti licencie je potrebné postupovať podľa predpisov príslušného národného športového zväzu.

A tak, napríklad osvedčenie o nadobudnutí kvalifikácie Tréner 1. Kvalifikačného stupňa získané prostredníctvom SJF podľa ZoŠ (440/2015) má platnosť neobmedzenú. Ale licencia SJF s označením Tréner T1, je platná resp. je možné o ňu požiadať po dobu 4 roky od vydania osvedčenia resp. od prvotnej registrácie v systéme SJF. Na predĺženie tejto doby je potrebné sa zúčastniť preškolenia-aktualizačného semináru, kedy sa doba počas ktorej je možné získať licenciu SJF predĺži znovu na 4 roky.

Je teda potrebné rozlišovať medzi „odbornou spôsobilosťou na výkon odbornej činnosti tréner“, ktorú upravuje zákon o športe a vyhláška č. 110/2016 Z. z. na jednej strane a systémom „licencií“ na druhej strane, pričom samotný pojem „**licencia**“ **právne predpisy v oblasti športu neupravujú**“.

V prípade „licencie“, obsah a rozsah takej prípravy (vzdelávania) je **v pôsobnosti** príslušného národného športového zväzu. Vyhláška č. 110/2016 Z. z. síce upravuje „*vedomosti, schopnosti a zručnosti, ktoré sa vyžadujú na nadobudnutie odbornej spôsobilosti na výkon odbornej činnosti tréner*“, avšak ide o vzdelávacie výstupy vzťahujúce sa na formálne vzdelávanie, t.j. netýkajú sa prípadných úrovní v rámci systémov licencií. Čo sa týka nadväznosti (prepojenia) na formálne vzdelávanie trénerov, podľa § 83 ods. 11 písm. b) zákona o športe „*Národný športový zväz môže vo svojich predpisoch určiť, ... podmienky, ktoré musí spĺňať tréner v jednotlivých úrovniach a kategóriách súťaženia v príslušnom športe.*“. Zákon o športe tak dáva do dispozície národného športového zväzu, aby si nadväznosť na formálne vzdelávanie upravil sám (teda napr. pre extraligu juniorov by vyžadoval III. kvalifikačný stupeň a k tomu napr. licenciu úrovne A). Práve toto prepojenie možno vnímať ako cestu implementácie systémov licencií.

Zároveň je potrebné brať do úvahy aj to, **na aké osoby** sa má systém licencií vzťahovať. **Zákon o športe** totiž na rozdiel od právnej úpravy pred rokom 2015 upravuje odbornú prípravu už len vo vzťahu k **trénerom a inštruktorom športu**. Preto prichádzajú do úvahy aj športoví odborníci podľa § 6 ods. 1 písm. c) zákona o športe „*fyzická osoba vykonávajúca odbornú činnosť v športe na základe odbornej spôsobilosti určenej predpismi športového zväzu,*“. Takýmto športovým odborníkom (ktorého si **nadefinuje národný športový zväz**) môže byť aj „**coach**“, ako osoba, ktorá síce nevedie tréningový proces, no za určitých podmienok môže byť doňho zapojená.

2. Ak ide o systém licencií, tým že túto oblasť prípravy (vzdelávania) zákon o športe neupravuje, je **na národnom športovom zväze, aby si určil zameranie**, resp. oblasť, pre ktorú bude takúto prípravu vykonávať.

3. Právne predpisy **neupravujú podmienky na prijatie** ani na formálnu odbornú prípravu, a teda ani do vzdelávania v rámci systémov licencií – je to v kompetencii zväzu. Vyhláška č. 110/2016 Z. z. síce upravuje „*vedomosti, schopnosti a zručnosti, ktoré sa vyžadujú na nadobudnutie odbornej spôsobilosti na výkon odbornej činnosti tréner*“, ale nie ako podmienky na prijatie, ale ako to, čo má tréner určitého kvalifikačného stupňa ovládať, resp. čo má spĺňať **na konci** odbornej prípravy.

Je však potrebné brať do úvahy skutočnosť, že na to, aby mohol niekto získať „licenciu“ trénera, musí byť vôbec trénerom v zmysle odbornej spôsobilosti podľa § 83 zákona o športe. Znamená to, že akákoľvek licencia musí byť spojená **prinajmenšom s odbornou činnosťou tréner I. kvalifikačného stupňa**. A na jej nadobudnutie sa vyžaduje podľa vyhlášky č. 110/2016 Z. z. „*úplné stredné všeobecné vzdelanie, úplné stredné odborné vzdelanie, vyššie odborné vzdelanie*“ t.j. aj maturita.

Medzinárodný trénerský pas

SJF sa stalo súčasťou IGEQ (International Group for Equestrian Qualifications), po realizácii vizitáčnej návštevy hodnotiacej komisie bude možné vystavovať medzinárodné trénerské pasy.

Viac na www.igeq.org

SZVJ

Zúčastnení tréneri sa zaoberali aj otázkou SZVJ, a systému licencií športovcov

Z diskusie vyplynuli tieto závery

Rozdeliť športové licencie na tri úrovne

- školská / klubová
- pretekárska / obmedzená
- pretekárska / neobmedzená

Toto rozdelenie by malo byť technicky realizovateľné, funkčné a dostatočné na to aby sa v každom kroku dala overiť schopnosť športovca absolvovať podujatie na príslušnej úrovni.

- Školská/klubová licencia – získaná pod dozorom trénera, oprávňuje jazdca zúčastňovať sa klubových podujatí, krížikové preteky, jazdy zručnosti a podobne, ale len v rámci klubu/jazdeckej školy / jazdeckého centra SJF/ stačia aj terajšie SZVJ
- pretekárska licencia/ obmedzená – umožní po vykonaní SZVJ zúčastňovať sa pretekov do určitého stupňa náročnosti / napr. parkúr do 90cm, drezúra do L, .../

- Pretekárska licencia / neobmedzená – po preukázaní výkonnosti na obmedzenej úrovni napríklad X parkúrov 90 za 0 trestných bodov, X drezúr ZX za viac ako 65% a podobne

SZVJ – prechod z školskej na pretekársku licenciu

Navrhuje sa ponechať spoločnú licenciu pre skoky, drezúru, vytrvalosť a všestrannosť

SZVJ by sa skladali z :

- Test
- Jazda na opracovisku 5-6 jazdcov súčasne – hodnotí sa schopnosť jazdiť v skupine , povelová technika, ...
- Parkúr stačí aj 6-7 skokov cca 60-70 cm, aspoň jeden dvojskok na 3-4 cvalové skoky, hodnotí sa vodenie koňa, nájazd z klusu, cvalu, jazdec musí vedieť povedať na koľko cvalových skokov bol dvojskok, a podobne...
- Skrátená drezúrna úloha stupňa Z, hodnotí sa celkové prevedenie, sed, účinnosť pomôcok, schopnosť jazdca ovládať koňa

Účelom má byť zistenie či jazdec dokáže, korektne jazdiť, bezpečne jazdiť, bezpečne sa pohybovať v skupine jazdcov a prekonať prekážku. Treba mať na zreteli, že sa jedná o skúšky ZÁKLADNÉHO výcviku na často na školských koňoch.

Malo by byť umožnené jazdcovi absolvovať parkúr a drezúru aj na rôznych koňoch.